

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av säkerhetsutredningslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att säkerhetsutredningslagen ändras. Enligt förslaget tas det i lagen in reglering som behövs för att komplettera Europeiska kommissionens genomförandeförordning om luftfartsskydd. I och med ändringen blir det möjligt att i fortsättningen göra en normal säkerhetsutredning av person i fråga om den som inom luftfarten ansvarar för eller utför säkerhetskontroll, tillträdeskontroll eller andra säkerhetsåtgärder på en flygplats behörighetsområde eller som i sina arbetsuppgifter annars har självständigt tillträde till en flygplats behörighetsområde. Dessutom ska det bli möjligt att göra en begränsad säkerhetsutredning av person i fråga om den som utför säkerhetsåtgärder på annat område än på en flygplats behörighetsområde eller som har tillgång till flygfrakt, flygpost eller förnödenheter efter att de har varit föremål för säkerhetsåtgärder. Kontrollen av oförvitligheten hos de personer inom luftfarten som genomgått en normal säkerhetsutredning föreslås omfatta skyddspolisens underrättelseinformation och centralkriminalpolisens uppgifter om organiserad brottslighet. Det föreslås att det av nationella orsaker ska bli möjligt att centralisera ansökningarna om säkerhetsutredning av person till en myndighet eller till en annan aktör som sköter offentliga förvaltningsuppgifter och som enligt lag svarar för skyddsåtgärder inom ett visst område eller en viss verksamhet.

Propositionen hänför sig till statens tilläggsbudgetproposition för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt, vissa bestämmelser dock den 31 december 2020.

Lagförslag

Lag

om ändring av säkerhetsutredningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i säkerhetsutredningslagen (726/2014) 15 § 1 mom., 19 § 1 mom. 6 punkten, 21 § 1 mom. 4 punkten, 51 § 1 mom. och 52 § 2 och 3 mom., av dem 51 § 1 mom. sådant det lyder i lag 931/2016, och
fogas till 19 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 910/2019, en ny 7 punkt, till 21 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 910/2019, en ny 4 a-punkt och till 52 § ett nytt 6 mom. som följer:

15 §

Rätt att ansöka om säkerhetsutredning av person

Om inte något annat följer av internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet eller om inte något annat föreskrivs i lag, får säkerhetsutredning av person sökas av arbetsgivaren till den som utredningen gäller eller av den som står för förordnandet av det uppdrag eller arbetsuppgifter inom det uppdrag som den som utredningen gäller kommer att sköta eller sköter. Säkerhetsutredning av person får i arbetsgivarens eller uppdragsgivarens ställe sökas även av en myndighet eller av en annan aktör som sköter offentliga förvaltningsuppgifter och som enligt lag svarar för skyddsåtgärder inom ett visst område eller en viss verksamhet. Om utredningen görs i fråga om någon som ska antas till utbildning, är det utbildningsanordnaren som ska ansöka om säkerhetsutredning.

19 §

När får en normal säkerhetsutredning av person göras

En normal säkerhetsutredning av person får göras i fråga om den som ska utses till ett anställningsförhållande eller uppdrag eller som arbetar i ett anställningsförhållande eller med ett uppdrag och som

6) i sina arbetsuppgifter har tillgång till information som om den röjs eller blir föremål för annan hantering eller annan obehörig verksamhet kan förorsaka allvarlig skada för samhällsekonomin eller fungerande finans- eller försäkringssystem eller för näringsverksamhet av nationell betydelse,

7) inom luftfarten ansvarar för eller utför säkerhetskontroll, tillträdeskontroll eller andra säkerhetsåtgärder på en flygplats behörighetsområde eller som i sina arbetsuppgifter annars har självständigt tillträde till en flygplats behörighetsområde.

21 §

När får en begränsad säkerhetsutredning av person göras

En begränsad säkerhetsutredning av person får göras i fråga om den som ska utses till ett anställningsförhållande eller ett uppdrag eller som arbetar i ett anställningsförhållande eller med ett uppdrag och som

4) har tillträde till för allmänheten stängda lokaler i hamnar eller på andra trafikområden av betydelse för fortsatta och säkra trafikförbindelser inom och utom landet, dock inte flygplatser, eller till platser som är av betydelse för allmänt fungerande datakommunikationsförbindelser eller el- och energiproduktion,

4 a) har arbetsuppgifter inom luftfarten som anknyter till säkerhetskontroll, tillträdeskontroll eller andra säkerhetsåtgärder eller ansvarar för skötseln av dessa uppgifter på annat område än på en flygplats behörighetsområde eller som arbetar med uppgifter som ger personen självständig tillgång till flygfrakt, flygpost, lufttrafikföretagens postförsändelser och materiel, förnödenheter som används ombord eller varuleveranser till flygplatser efter att de har varit föremål för säkerhetsåtgärder,

51 §

Kontroll av oförvitligheten och tillförlitligheten med hjälp av samkörning av personregister

Skyddspolisen får samköra uppgifterna i registret över säkerhetsutredningar med sådana uppgifter som avses i 5 § 1 och 2 mom. och 6 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) samt med uppgifter om anhängiga brottmål och avgöranden i brottmål i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem i syfte att klarlägga om säkerhetsutredningar eller intyg som utfärdats över dem fortfarande ska få vara giltiga. Uppgifterna får även samköras med uppgifterna i den anmälan som avses i 25 § 2 mom. och med sådana uppgifter som avses i 48 § 1 mom. och 49 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, om den säkerhetsutredning som klarläggningen gäller har gjorts med stöd av 19 § 1 mom. 7 punkten.

52 §

Åtgärder på grundval av kontrollen

Om det på basis av de uppgifter som erhållits vid kontrollen framkommer att en person misstänks för att eller genom beslut av domstol konstateras ha gjort sig skyldig till en gärning som skulle ha kunnat inverka på utfärdandet av ett intyg över säkerhetsutredning eller på säkerhetsutredningens innehåll, ska den behöriga myndigheten trots sekretessbestämmelserna, efter att ha hört den som utredningen gäller, informera den som ansökt om säkerhetsutredning av personen eller det ministerium som i enlighet med 48 § 5 mom. har registrerat att den som utredningen gäller har anställts, om inte det har meddelats att anställningsförhållandet har upphört. Den behöriga myndigheten ska trots sekretessbestämmelserna även lämna uppgifter som är nödvändiga för att avvärja ett allvarligt hot mot den nationella säkerheten och sådana uppgifter i den anmälan som avses i 25 § 2 mom. enligt vilka det finns grundad anledning att misstänka att personen har gjort sig skyldig till deltagande i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet eller att personen gynnar en organiserad kriminell sammanslutnings åtgärder. Innan den som ansökt om säkerhetsutredning informeras ska det klarläggas om den som utredningen gäller fortfarande är anställd hos den arbetsgivare, fullgör den uppdragsgivares uppgifter eller studerar vid den läroanstalt som ansökt om säkerhetsutredning.

Om de uppgifter som avses i 2 mom. gäller ett företags ansvarsperson eller ett företag och uppgifterna skulle ha inverkat på utfärdandet av ett intyg över säkerhetsutredning av företag, ska den behöriga myndigheten trots sekretessbestämmelserna, efter att ha hört den som utredningen gäller, informera den som ansökt om en säkerhetsutredning av företaget i fråga.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. föreligger ingen skyldighet att höra den som utredningen gäller i fråga om uppgifter som personen inte har rätt att ta del av enligt 11 eller 12 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 19 §, 21 § 1 mom. 4 punkten samt 51 och 52 § träder dock i kraft först den 31 december 2020.
